

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

7

1910

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★

BAS. N. GRÉGORIADÈS

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΛΑΜΩΝ

Ὁ κ. Δημ. Χρ. Δουκῆκης ἐπέστειλεν ἡμῖν τῇ 20 Μαρτίου 1910 τὰδε: « Ἄν εὐχρεστήσθε, καταχωρίζετε εἰς τὸ ἀξιόλογον περιοδικόν σας τὰς ἀκολουθοῦσας τοπωνυμίας τῆς πόλεως Καλαμῶν, ἃς ἔχω συλλέξει:

Ἁγιανδρέας, Ἁγία Παρασκευή, Ἁγιασιῶ (= Ἁγία Σιών), Ἁγιολήτικα ἀμπέλια, Ἁγιοσίδερος, Ἀπάνου πηγάδι, Βαλσαμᾶ ἀπὸ ἐξεχούσης οἰκογενείας τῶν Καλαμῶν νῦν ἐκλιπούσης, Βαλσαμᾶ τὰ πεῦκα, Βάλτος, Βέλιου, Βλαντῆ, Γαῖδουρᾶς, Γουλιμῆ, Κακάλη, Καλαμίτσι, Καλτηρίμι, Καμάρες, Κατσιβέλα, Κοκκινόρραχι, Κοροκλωνοῦ, Κοτσιφα, Κουδούνη, Λαγκάδα, Λιθαχοῦς, Λιθωμένο φεῖδι, Λινάρδου (τοῦ) ἡ λίμνη, Λινάρδου (τοῦ) τὸ κοτρῶνι, Μηλόνια, Μητρόπολις, Μπαργιάμαγα, Νεροτριβὴ ἡ Περιβόλια, Ξηροκάμπι, Παληόχωρα, Πατίστες, Πενταχώρι, Περιβόλια ἡ Νεροτριβὴ, Πλευνα, Ποδάρου (Ἵτσου), ἀπὸ τοῦ Ποδάρου, θείου τοῦ νεομάρτυρος Ἡλία Ἀρδούνη, κατὰ τὸ ἔτος 1686 μαρτυρήσαντος (Ἴδε τῶν ἐμῶν Μεσαιωνικῶν Τευχ. Β' σ. 137), Πόρτες, Ράχες Πλεύνας, Σωτήρα, Τουρκοκίδουρα, Τοῦρλες, Τραχάλια, Φραγκοπήγαδο, Χελωνόβρυσι, Ψωμᾶ. Αἱ δὲ διώρυγες τῆς Μακαρίας ὀνομάζονται Κακούλη, Μοντελάκη, ἀπὸ Ἰταλοῦ δολοφονηθέντος ἐν Καλάμαις τῷ 1837, καὶ Ῥήνα.

Προτρέπομεν καὶ ἄλλους τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν νὰ προβῶσιν εἰς ὁμοίας συλλογὰς τοπωνυμιῶν οὐ μόνον πολιτισμάτων καὶ χωρίων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος, οὐδ' αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν ἐξαιρουμένων. Εἶνε φανερόν, ὅτι ἡ ἐπέκτασις τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων καὶ ἡ νέα ἐπίση-

μος ὀνοματοθεσία τῶν ὁδῶν ἐξαλείφει τοπωνυμίας, ὧν ἡ γνῶσις ἔσται οὐ μόνον περίεργος, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις διδακτική. Ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ἰδίως δ' ἐν Ἀθήναις, πηγὴ ἀξία λόγου δύνανται εἶναι καὶ τὰ συμβόλαια, διότι πολλάκις ἐν τοῖς τίτλοις ἰδιοκτησιῶν ἐπαναλαμβάνονται ἀρχαιότεραι τοπωνυμίας. Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ἐκ συμβολαίου τινὸς γινώσκομεν, ὅτι μέχρι πρὸ τεσσαρακονταετίας ὑπῆρχεν ἔπισθεν τοῦ Πολυτεχνείου τοπωνυμία Ῥούλια ἀμπέλια, πρὸς ἣν ἀνταποκρίνεται μέρος τῆς σημερινῆς ὁδοῦ Σολωμοῦ.